

Scrisor confidențial.

25 Sept. 1931.

11332/1

Jubite Colega,

Te vei mira că în interval de câteva ore, revin cu o scrisoare mai lungă, motivată din cauză bolii, care mă ține în pat. și paradoxal: pe pat de boală, am doar' atit răgaz, ca să scriu pretenților mei buni din tinerețe. Nici nu știu, dacă afară de Ste, Densusianu, P. Rădulescu Motru, mai am pretenții atit de devotate, și este mare lucru să afirmi aceasta, într'o vreme când estetica se răstoarnă din caif, când mutarea valorilor face ravagii, când bunul simț și talentul nu mai contează în literatură, când venii și-au cizărit monopolul „popularității” fără să-l merite măcar cu vreo faptă. - Tată de ce, au stăruit de vreo cîțiva ani, ca Densusianu să-și legeze mantaua de plictis și să afuce iar în mîini comandașii dozelului violet. Dar să mergea metodic. Tată în primul rînd situația politică. Partidele istorice desfer, și în locul lor apar coteriile. Manevrele politice aveau bură aproape 99% : oportunismul. și cum arivismul se cizăgă ușor, ai vădit ce a urmat! Sîntem într'o situație deferată, în conjurații pretutindeni de Densusianu. În atmosfera aceasta de melinizte, exagerată și de

zafete domnilor politicieni, idealismul de ordin care
a defăcut. Mai de citiva (uite care cu toate
indisponibilitățile ardelențești și protestări, îl consider
și pe Dorja ca pe unul care este idealist în
politică și chiar de aceasta îmi este cu totul nigatic)
dunke politicienilor ⁱⁿ ^{multi} de doi oameni (cadeceși cu
timpurile mari pe care le trăim. Este ingrozitor,
când te gândești că Wilkins vrea să ajungă la
polul nord cu submarinul, Piccard se ridică în
stratosferă, Zeppelinul zboară la arctic, miș și miș
de bravouri tehnice și obliga pe intelectualul nostru
ca să fie în pas cu progresul, nepotrivind de literatură,
unde și militarismul cu tot prețurile (vezi "trădărea" lui
Blaga) diletanțismul arogant (vezi sovietica și consortes)
comercialismul literic (era să spun "liric" dar m-am
ales cu "literic" și așa se potrivește și mai bine)
-al celor dela "revistele de nișă" este direct stupid.
Am citit și "observațiile" pe care încearcă să le
tăpăie cu sauce în la Partare ^{anupa "indignitate" lui} Domn M. Leostu.
Nu știu ce rost are acest domn la literatură. Dar
mă mișcă și zicurile "progresiste" cu sint Advaronul
și Dimineața dai sunt la cel mai lepădit de presă oportunist

Reacționa, cînd fiecare ar fi, că aceste lucruri sînt
aprymează literatură modernă, în sensul arătat
de noi. În schimb pretulindem este o avalanșă
a valorilor "traditionale", fără traditionalism și
este direct comic, și prin îndrăgirea unora de-a
se folosi de toate avantajele tehnicii, refuzînd progresul
în artă (literatură). Casele de editură asemenea sînt
benzinate de gustul "ordinar al publicului de azi,
și refuză contactul cu literatură "avantgardistă"
(ce înțeleg sub avangardă Doa vei ști mai bine!) Dar
culmea este că și ardealul se reprezintă de valori
negative, cînd noi avem în ardeal elemente admirabile,
intacte ca simțire și voință. De aceste am făcut
mai multe apel la Densușianu și nu mai stă
în rezervă, căci este absolut necesar să se regună
forțele. Data aceea, cao ar putea să fie la un
loc și de urgență: Densușianu, Doa, Șprantia,
Blaga (ar trebui să cred că ar veni cu noi) Minulescu
Cotruș, (pe englezi știu că l-a refuzat împreună
cu Galactiu din motive sentimentale D.) Bacovia,

Philippide, Codreanu, Stamatiad, cu etc. Nu sînt vechi
colaboratori ai Velei Noii, dar ideologiceste sînt pînă
zîri o platformă de acțiune estetică. Nu cred că
Radulescu Motu n-ar fi alături de noi, cum sînt sigur,
că împrejurul unei reviste frumoase nu s-ar aduna
tîni, care ar face pe insularii. Cu toate defectele unele
fizice (sînt bolnav de... ficat...) ar încerca să contribuie
și ei la o revizuire. Doar aceste sînt nevoi de-o discuție
amplă și serioasă. Te rog ca să-l pe dl. Densusianu și
să-i faci o nouă încercare (și pe în altă) ca să-l
determini la o cit de grabnică urcare în acțiune.
Patrioata ca armă este respectabilă, dar yard de
toledo nu este puternică față de toroipanul mocăneș...
Cu totuși avem grijile noastre mari și mici, dar avem
și o răspundere față de viitorul, căci din 1911
acțiunile noastre sînt izolate. Aștept sursele de
di ~~stare~~ afare
ca să vorbim și cu dinul și să ne sfârșim cu
de unger ce să fie. Sînt sigur că "lupta" va fi
grea, dar niciodată n-a fost altă de necesară ca
ari. Dacă făcăm ori acțiune individual, cu toate
labentele noastre, nu rămînea învinge în fața potentății
și a drept vorbă pînă și în laturate din unele comest
în care nu se mai aud decât urletele de murtă ale
celor norocoși. Aștept de la Da un răspuns grabnic și
pînă. Cu drag E. B. C.